

Dosarul nr. 3ra-403/22
2-19048994-01-3ra-14042022

Prima instanță: Judecătoria Hîncești sediul Ialoveni (jud. D. Corlăteanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, G. Dașchevici)

DECIZIE

1 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Nina Vascan
Aliona Miron
Ala Cobăneanu

examinând recursul depus de Tamara Samsonova, reprezentată de avocatul
Feodot Zumbreanu

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a
Tamarei Samsonova împotriva Consiliului raional Ialoveni cu privire la anularea
parțială a actului administrativ

împotriva deciziei din 7 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respins apelul depus de Tamara Samsonova și menținută hotărârea din
24 iunie 2021 a Judecătoriei Hîncești sediul Ialoveni

constată:

La 11 ianuarie 2019, Tamara Samsonova a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Consiliului raional Ialoveni, terț Serviciul cadastral teritorial
Ialoveni cu privire la anularea parțială a actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că potrivit ordinului de repartiție nr. 30 din
9 februarie 1977, fostul său soț, Victor Samsonov, cu prima sa soție, Liubovi
Samsonova și fiica Svetlana Samsonova, au primit împreună în anul 1972,
apartamentul nr. X din or. XXXXX str. XXXXX, cu 2 odăi, cu suprafața de 52,7 m².

A relatat că în anul 1980, căsătoria dintre Victor Samsonov și Liubovi
Samsonova a fost desfăcută, fiica lor comună Svetlana Samsonova fiind stabilită la
domiciliul cu mama sa.

La fel, a precizat că, de comun acord a foștilor soți, a fost stabilit următorul
mod de folosință a apartamentului, și anume, lui Victor Samsonov – odaia cu
suprafața de 11,4 m², iar Liubovi Samsonova, împreună cu fiica Svetlana Samsonova
– odaia cu suprafața de 19,5 m².

În anul 1981, Victor Samsonov s-a recăsătorit, formând o familie împreună cu ea și din căsătorie s-a născut fiica Elena Samsonova.

Astfel, în perioada anilor 1981-1985, în apartamentul menționat locuiau două familii, însă toate cheltuielile privind achitarea serviciilor comunale le suporta Victor Samsonov.

În anul 1985, Liubovi Samsonova a plecat împreună cu fiica Svetlana Samsonova în Federația Rusă, unde s-a recăsătorit.

Prin urmare, în apartamentul nr. X din str. XXXXX or. XXXXX, începând cu anul 1985, au rămas să locuiască doar ea, soțul său, Victor Samsonov și fiica lor, Elena Samsonova.

A evidențiat că în anul 1997, dânsa împreună cu soțul său Victor Samsonov și fiica Elena Samsonova au privatizat doar odaia mică și o parte din suprafața folosită în comun (coridor, bucătărie, baie), în total suprafața de 22,41 m².

La XXXXX, soțul său Victor Samsonov a decedat, iar până în prezent fosta soție a defunctului și fiica sa, nu au revenit în apartamentul respectiv, iar de spațiul locativ integral se folosește dânsa.

Totodată, a remarcat că la perfectarea actelor de moștenire, după decesul lui Victor Samsonov, au apărut unele probleme vizând înregistrarea greșită la organul cadastral a privatizării asupra bunului imobil în anul 1997.

Ca urmare, la 21 februarie 2018, s-a adresat Consiliului raional Ialoveni cu o cerere, prin care a solicitat privatizarea suprafeței din apartamentul nr. X, care la moment nu este privatizată, dar este folosită integral de familia sa.

Prin răspunsul nr. S-61/02 din 21 noiembrie 2018 a Consiliului raional Ialoveni, a fost informată că la dosar lipsește ordinul de repartitie, fapt ce nu-i permite inițierea procesului de privatizare a cotei-părți din apartamentul cu nr. cadastral XXXXX din or. XXXXX str. XXXXX ap. X, în acest sens fiindu-i expediat și procesul-verbal nr. 2 din 7 noiembrie 2018.

Astfel, la 4 decembrie 2018, s-a adresat cu o cerere prealabilă Consiliului raional Ialoveni, prin care a solicitat anularea parțială a hotărârii Comisiei raionale pentru privatizarea fondului de locuințe nr. 2 din 7 noiembrie 2018 și a procesului-verbal nr. 2 din 7 noiembrie 2018, în partea respingerii cererii Tamarei Samsonova cu privire la privatizarea cotei-părți a apartamentului nr. X din str. XXXXX or. XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX.

Prin răspunsul nr. G-66/01 din 14 decembrie 2018, Consiliul raional Ialoveni a reiterat că este necesar de a fi prezentat ordinul de repartitie care trebuie să fie pe numele persoanei care privatizează, de asemenea trebuie incluși și membrii de familie, care vor participa la privatizarea spațiului. Totodată, a fost menționat și faptul că la privatizarea primei cote-părți din apartamentul situat în or. XXXXX str. XXXXX ap. X, ordinul de repartitie a lui Victor Samsonov nu este anexat și nici copia acestuia, fiind indicat doar numărul 30 din 9 februarie 1977. La fel, în borderoul de calcul și cererea de a privatiza sunt incluși soția și fiica, Tamara Samsonova și Elena Samsonova, iar din cele expuse nu se cunoaște cui îi aparține a doua cotă-parte din apartamentul situat în or. XXXXX str. XXXXX ap. X.

A considerat reclamanta că răspunsurile pârâtului atât la cererea inițială, cât și la cererea prealabilă sunt formale și ilegale, deoarece persoanele care solicită privatizarea nu au fost și nici nu puteau fi incluse în ordinul de repartitie, or a solicitat privatizarea unui spațiu de locuit de care se folosește mai mult de 30 de ani și nu modificarea contractului de locațiune, iar faptul că administrația publică locală nu cunoaște cui aparține imobilul, nu-i poate fi imputat.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 3, 5, 16, 17, 25, 26, 27 din Legea contenciosului administrativ, art. 11 și 13 din Legea nr. 1324 din 10 martie 1993, art. 166, 167, 277, 278 CPC.

A solicitat anularea parțială a hotărârii Comisiei raionale pentru privatizarea fondului de locuințe nr. 2 din 7 noiembrie 2018 și a procesului-verbal nr. 2 din 7 noiembrie 2018, în partea respingerii cererii Tamarei Samsonova cu privire la privatizarea cotei-părți a apartamentului nr. X din str. XXXXX or. XXXXX.

Prin încheierea protocolară din 19 februarie 2019 a Judecătoriei Hîncești sediul Ialoveni, a fost atrasă în proces în calitate de terț ÎM „Gospodăria Locativ-Comunală Ialoveni”.

Prin hotărârea din 24 iunie 2021 a Judecătoriei Hîncești sediul Ialoveni, a fost respinsă acțiunea în contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a Tamarei Samsonova.

La 25 iunie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Tamara Samsonova, reprezentată de avocatul Feodot Zumbreanu a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 28 iulie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a fost prezentată motivarea apelului.

Prin decizia din 7 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Tamara Samsonova și menținută hotărârea din 24 iunie 2021 a Judecătoriei Hîncești sediul Ialoveni.

La 18 ianuarie 2022, Tamara Samsonova, reprezentată de avocatul Feodot Zumbreanu a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 7 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

La 16 februarie 2022, Tamara Samsonova, reprezentată de avocatul Feodot Zumbreanu a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 7 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu restituirea cauzei în instanța de apel.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Astfel, a remarcat că examinarea apelului a fost efectuată în lipsa avocatului Feodot Zumbreanu, care, anterior a depus cerere de amânare în legătură cu spitalizarea și intervenția chirurgicală, fapt ce nu putea fi confirmat la momentul depunerii cererii.

A considerat că este inexplicabilă aprecierea instanței de apel precum că cererea de amânare este neîntemeiată, invocând motivul pentru nu a fi adusă atingere termenului rezonabil de examinare a cauzei.

La fel, a obiectat că instanța de apel, contrar prevederilor art. 373 CPC și practicii CtEDO, nu numai că nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, dar nici nu a verificat circumstanțele și raporturile juridice stabilite greșit de instanța de fond și nu a examinat efectiv problemele esențiale supuse aprecierii cu privire la:

A mai notat că la privatizarea cotei-părți neprivatizate din apartamentul respectiv nu poate pretinde o terță persoană.

A considerat că anume trecerea cu vederea și lăsarea fără studiere a circumstanțelor cauzei au dus la aprecierea arbitrară a înscrisurilor invocate și soluționarea greșită a pricinii, soldate cu încălcarea drepturilor ei fundamentale.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 7 decembrie 2021, în ședință publică.

Din materialele dosarului rezultă că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost notificat reprezentantului recurente, avocatului Feodot Zumbreanu la 14 ianuarie 2022, iar recurente Tamara Samsonova la 20 ianuarie 2022, fapt ce se confirmă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 232, 233).

Se mai constată că la 18 ianuarie 2022, Tamara Samsonova, reprezentată de avocatul Feodot Zumbreanu a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 7 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 227-228).

Tot actele cauzei atestă că la 9 februarie 2022, reprezentantul recurente, avocatul Feodot Zumbreanu a primit copia deciziei motivate din 7 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, fapt ce se confirmă prin recipisă (f. d. 226).

La 16 februarie 2022, Tamara Samsonova, reprezentată de avocatul Feodot Zumbreanu a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 7 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 240-243).

Astfel, recursul depus de Tamara Samsonova, reprezentată de avocatul Feodot Zumbreanu împotriva deciziei din 7 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău este în termen.

La 14 aprilie 2022, în adresa Consiliului raional Ialoveni, IP „Agenția Servicii Publice”, Serviciului cadastral teritorial Ialoveni și ÎM „Gospodăria Locativ Comunală Ialoveni” a fost expediată copia recursului depus de Tamara Samsonova, reprezentată de avocatul Feodot Zumbreanu, cu înștiințarea despre necesitatea

prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 246), fiind recepționată de Consiliul raional Ialoveni și de ÎM „Gospodăria Locativ Comunală Ialoveni” la 21 aprilie 2022, de IP „Agenția Servicii Publice”, Serviciului cadastral teritorial Ialoveni la 22 aprilie 2022, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei.

Până la data stabilită pentru examinarea recursului, Consiliul raional Ialoveni, IP „Agenția Servicii Publice”, Serviciul cadastral teritorial Ialoveni și ÎM „Gospodăria Locativ Comunală Ialoveni” nu și-au valorificat acest drept procedural și nu au depus referințe.

În conformitate cu art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticile recurentului, au fost expuse cu suficientă claritate.

Verificând argumentele invocate în recurs pe baza materialelor din dosar, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a ajuns la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare, din următoarele considerente.

Articolul 248 din Codul administrativ stipulează la alin. (1) lit. d) că examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie prin care, casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

În interpretarea art. 244 alin. (2) coroborat cu art. 231, alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, în corespundere cu art. 22 și art. 219, alin. (1) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal administrate, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

În conformitate cu prevederile art. 194 alin. (1) din Codul administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

(2) În procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

După cum rezultă din materialele cauzei, Tamara Samsonova înaintând acțiunea în judecată împotriva Consiliului raional Ialoveni, terți Serviciul cadastral teritorial Ialoveni, ÎM „Gospodăria Locativ-Comunală Ialoveni”, a solicitat anularea parțială a hotărârii Comisiei raionale pentru privatizarea fondului de locuințe nr. 2 din 7 noiembrie 2018 și a procesului-verbal nr. 2 din 7 noiembrie 2018, în partea respingerii cererii Tamarei Samsonova cu privire la privatizarea cotei-părți a apartamentului nr. X din str. XXXXX or. XXXXX.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță prin hotărârea din 24 iunie 2021 a Judecătoriei Hîncești sediul Ialoveni, a respins acțiunea în contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a Tamarei Samsonova.

Judecând apelul depus de Tamara Samsonova, instanța de apel a respins apelul și a menținut hotărârea primei instanțe.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată însă că la judecarea cererii de apel depusă de Tamara Samsonova, instanța de apel a admis încălcarea normelor de drept procedural, fapt ce dictează casarea deciziei instanței de apel.

În acest sens se va nota că ședința de judecată pentru examinarea apelului depus de Tamara Samsonova împotriva hotărârii din 24 iunie 2021 a Judecătoriei Hîncești sediul Ialoveni, a fost fixată de către Curtea de Apel Chișinău, pentru data de 7 decembrie 2021, ora 11:00, ceea ce se oglindește direct din citația anexată la dosar (f. d. 196).

La caz, este de menționat și faptul că, la data de 6 decembrie 2021 ora 09:17, reprezentantul Tamarei Samsonova, avocatul Feodot Zumbreanu a depus la Curtea de Apel Chișinău o cerere, prin care a solicitat amânarea examinării cauzei în ordine de apel la cererea de chemare în judecată a Tamarei Samsonova împotriva Consiliului raional Ialoveni cu privire la anularea parțială a actului administrativ, numită spre examinare pentru data de 9 decembrie 2021, din motiv că acesta urmează să fie spitalizat la data de 6 decembrie 2021, în legătură cu efectuarea intervenției chirurgicale (f. d. 202).

Deși din procesul-verbal al ședinței de judecată al instanței de apel din 7 decembrie 2021, anexat la materialele cauzei pe suport de hârtie, rezultă că la rubrica verificării prezenței participanților la proces, a fost menționat că la ședința de judecată nu s-a prezentat reprezentantul apelantei Tamara Samsonova, avocatul Feodot Zumbreanu, care prin intermediul cancelariei a depus cerere prin care a solicitat amânarea examinării cauzei fixată pentru data de 9 decembrie 2021, completul de judecată într-un mod neînțeles, prin prisma prevederilor art. 239 Cod administrativ și art. 379 CPC, a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa participanților la proces, dat fiind faptul că la materialele cauzei se deține dovada citării legale, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei, în același timp constatând într-un mod contradictoriu că careva cereri sau demersuri nu sunt.

Mai mult decât atât, la caz, se constată o divergență excesivă între procesul-verbal a ședinței de judecată din 7 decembrie 2021 întocmit pe suport de hârtie și

înregistrarea audio a ședinței de judecată a instanței de apel din 7 decembrie 2021 din care se deslușește că instanța de apel a dispus, în condițiile art. 218-219 Cod administrativ, judecarea cauzei în absența participanților la proces citați legal, constatând că instanța a realizat obligația pozitivă de înștiințare a tuturor participanților în proces și că, nu sunt explicații despre motivele absenței, nu sunt cereri de amânare.

Aceste nepotriviri din procesul-verbal al ședinței instanței de apel pe suport de hârtie și înregistrarea audio, sunt în discordanță, de altfel, și cu constatarea instanței de apel în partea de motivare a deciziei, unde este indicat că prin cererea din 6 decembrie 2021, reprezentantul apelantei Tamara Samsonova, avocatul Feodot Zumbreanu a solicitat amânarea ședinței de judecată din 9 decembrie 2021, din motiv că ultimul urmează să fie spitalizat la data de 6 decembrie 2021, în legătură cu efectuarea unei intervenții chirurgicale, însă completul judiciar a apreciat ca neîntemeiată cererea de amânare, deoarece reprezentantul apelantei, avocatul Feodot Zumbreanu nu a prezentat nicio probă în acest sens.

Astfel fiind, este evident că în conținutul procesului-verbal al instanței de apel și al deciziei contestate există o neconcordanță între afirmațiile instanței de apel, care trebuie să aibă valoare de adevăr, concluziile instanței de apel expuse fiind contradictorii actelor dosarului, fapt inacceptabil conform legislației procedurale.

Important, la caz, este de menționat și faptul că potrivit art. 195 Cod administrativ, în coroborare cu art. 206 alin. (5) CPC, la solicitarea întemeiată a participantului la proces, instanța poate amâna o singură dată judecarea cauzei în legătură cu neprezentarea motivată a reprezentantului acestuia.

Așadar, după cum rezultă din cererea depusă de către reprezentantul Tamarei Samsonova, avocatul Feodot Zumbreanu, prin care a solicitat amânarea examinării cauzei în ordine de apel, acesta a menționat că temeiul de amânare este spitalizarea lui la data de 6 decembrie 2021, în legătură cu efectuarea intervenției chirurgicale, iar potrivit trimiterii - extras eliberat de Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga” dânsul, în perioada 6 decembrie 2021 – 8 decembrie 2021 s-a aflat în staționar, la data de 7 decembrie 2021 fiind efectuată intervenția chirurgicală.

Totodată se va nota că, chiar și în situația în care în cererea de amânare a cauzei a fost indicată data ședinței de judecată 9 decembrie 2021 și nu 7 decembrie 2021, oricum instanța de apel urma să supună examinării această cerere, fiind cert că este depusă în dosarul la cererea de chemare în judecată a Tamarei Samsonova împotriva Consiliului raional Ialoveni cu privire la anularea parțială a actului administrativ.

Distinct de aceste constatări, întru evitarea încălcării prevederilor art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, aceste motive din recurs sunt apreciate de instanța de recurs ca unele care duc la admiterea recursului cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare, fiind evident că instanța de apel la judecarea cauzei a admis încălcarea normelor de drept procedural, eroarea judiciară care nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În consecință, analiza celorlalte critici formulate în recurs nu mai este necesară, acestea urmând a fi avute în vedere de către instanța de apel la rejudecarea cauzei.

Față de cele ce preced, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a restitui cauza spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul depus de Tamara Samsonova, reprezentată de avocatul Feodot Zumbreanu.

Se casează integral decizia din 7 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a Tamarei Samsonova împotriva Consiliului raional Ialoveni cu privire la anularea parțială a actului administrativ, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nicolae Craiu

Nina Vascan

Aliona Miron

Ala Cobăneanu